

Brüsszel, 2018.3.8.
SWD(2018) 57 final

BIZOTTSÁGI SZOLGÁLATI MUNKADOKUMENTUM
A HATÁSVIZSGÁLAT VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓJA

amely a következő dokumentumot kíséri

Javaslat
AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE
az európai közösségi finanszírozási üzleti szolgáltatókról

és

Javaslat
AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE
a pénzügyi eszközök piacairól szóló 2014/65/EU irányelv módosításáról
{COM(2018) 113 final} - {COM(2018) 99 final} - {SWD(2018) 56 final}

Vezetői összefoglaló

Hatásvizsgálat az európai közösségi finanszírozási üzleti szolgáltatások rendszeréről szóló jogalkotási javaslatról

A. A fellépés szükségessége

Miért? Milyen problémát kell megoldani?

A közösségi finanszírozás technológiaalapú pénzügyi szolgáltatás, amely magában hordozza a lehetőséget, hogy segítse a finanszírozást igénylő üzleti projekteket, és a befektetőket portfóliójuk diverzifikálásában. A közösségi finanszírozás a finanszírozási ranglétra egyre fontosabb részévé válik az induló és fiatal vállalkozások számára. A korai szakaszban lévő vállalkozások számára gyakran ez jelenti a fő finanszírozási eszközt, amikor a kockázati tőke vagy akár a magántőkealapok csak részben veszik ki a részüket a finanszírozásukból. A közösségi finanszírozás alternatívát kínál az olyan fedezetlen banki hitelezésre, mint például a folyószámlahitelek vagy a hitelkártyahitelek, amelyek jelenleg a kkv-k külső finanszírozásának fő forrásai. A közösségi finanszírozás kiegészíti a banki és vállalati finanszírozást, és ezáltal sokrétűbbé teszi a gazdaság finanszírozási forrásait. Új lehetőségeket nyújt különösen a kiterjedt biztosítékokkal, befektetett eszközökkel vagy pénzügyi előléttel nem rendelkező fiatal, innovatív vállalkozások számára.

Fontos szerepe ellenére az EU vállalkozásfinanszírozásra irányuló közösségi finanszírozási piaci nagymértékben alulfejlettek más jelentős gazdaságokhoz képest, és ami legfontosabb, nem képesek határokon átnyúlóan megfelelően működni. A célzott konzultációk során szerzett újabb tanulmányok és bizonyítékok megerősítették, hogy az összehangolatlan és ellentmondó szabályozási rendszerek miatt a közösségi finanszírozási platformok nem képesek szolgáltatásaikat páneurópai szintre bővíteni és szabadon nyújtani. A befektetők ennek megfelelően visszariadnak a határokon átnyúló befektetéstől, mivel nem bíznak az említett platformokban és a szolgáltatásnyújtásra alkalmazandó összehangolatlan szabályozási keretekben.

Mi a kezdeményezés várható eredménye?

A kezdeményezés célja a teljes uniós egységes piacon lehetővé tenni a közösségi finanszírozási tevékenységet a kkv-k korai szakaszban történő és alternatív finanszírozása érdekében, a tőkepiaci unió célkitűzésével összhangban. A kezdeményezés segítene tovább diverzifikálni Európa pénzügyi rendszerét is, ami a pénzügyi stabilitást, a befektetővédelmet és a piaci szereplők közötti versenyt szolgálja. A kezdeményezésnek két konkrét célja van. Az első cél lehetővé tenni a platformok számára, hogy határokon átnyúlóan terjeszkedjenek, mégpedig egy olyan engedélyezési rendszer létrehozásával, amely az EU egész területén használható, anélkül, hogy minden egyes uniós országban új engedélyt kellene kérni. A második cél annak biztosítása, hogy a platformokra a platformok megfelelő vezetését és a finanszírozók védelmét biztosító keretszabályozás vonatkozzon, amely a hatékony kockázatkezelésre összpontosít – konkrétan az üzleti magatartásra, a szakmai alkalmasságra és üzleti megbízhatóságra, a kockázatkezelésre, a kellő gondosságra és az információk megfelelő közzétételére. Mindez várhatóan növeli a befektetők bizalmát, hogy határokon átnyúlóan fektessenek be.

Milyen többletértéket képvisel az uniós szintű fellépés?

A hozott intézkedés meg fogja szüntetni a hatásvizsgálatban megállapított problémákat, azaz a platformok uniós határokon átnyúló terjeszkedést gátló nehézségeit, valamint a határokon átnyúló befektetések és forrásszerzés iránti bizalom hiányát, amivel jelenleg szembesülünk. Az uniós intézkedés valamennyi alapvető érdekelt fél, vagyis a közösségi finanszírozási platformok, a projektgazdák és a befektetők számára jelentősen csökkentené az összetettséget, a pénzügyi és adminisztratív terhet, ugyanakkor az azonos uniós címkével rendelkező valamennyi szolgáltató számára egyenlő versenyfeltételeket biztosítana.

B. Megoldások

Milyen jogalkotási és nem jogalkotási szakpolitikai alternatívák merültek fel? Van-e előnyben részesített megoldás? Miért?

A hatásvizsgálat a következő szakpolitikai alternatívákat vette figyelembe:

- 1. alternatíva – alapfogatókönyv (nincs uniós fellépés)
- 2. alternatíva – a hírnévtökre való építkezés: minimális harmonizáció önszabályozással kombinálva
- 3. alternatíva – termék alapú megközelítés: a közösségi finanszírozás beépítése a meglévő egységes szabálykönyvbe
- 4. alternatíva – kiegészítő szolgáltatásalapú megoldás: önkéntes „európai közösségi finanszírozási

szolgáltatók” rendszere, amely a közösségi finanszírozási rendszerekre vonatkozóan bizonyos egységes uniós standardokat határozná meg.

A hatások értékelése és mérlegelése alapján a negyedik alternatíva (európai közösségi finanszírozási szolgáltatók rendszere) minősült előnyben részesítendőnek, mivel világos szabályozási keretet biztosít az azonosított problémák kezelésére, ugyanakkor arányos marad és minimális megfelelési költségekkel jár.

Ki melyik alternatívát támogatja?

Az érdekeltek több nyilvános konzultáció során támogatásukat fejezték ki a szabályozási megközelítés iránt. Elsőként a tőkepiaci unióról szóló 2015. évi zöld könyv kapcsán, amely során ugyan néhány válaszadó egyértelműen kijelentette, hogy nincs szükség uniós szintű fellépésre, sok válaszadó igényelte az uniós szintű szabályozási biztonságot, hogy könnyebbé váljon a határokon átnyúló tevékenység, és az átláthatóság és a befektetővédelem révén nagyobb legyen a bizalom. Másodikként a tőkepiaci unió felidős értékeléséről folytatott 2017. évi konzultáció során számos válaszadó hasonló megállapításokat tett, és az egész EU-ra kiterjedő közösségi finanszírozás megfelelő jogi keretének kialakítása mellett érvelt, hogy kellő méretű piac jöjjön létre. Harmadikként a 2017. június 15-én lezárult, pénzügyi technológiákról folytatott konzultációban a válaszadók többsége úgy vélte, hogy a nemzeti szabályozási rendszerek akadályozzák a határokon átnyúló közösségi finanszírozási tevékenységet, és ezért uniós szintű harmonizációra van szükség. A harmonizáció potenciális területei közé sorolták a platformokra vonatkozó közzétételi követelményeket, a nyilvántartásba vételi követelményeket és a befektetővédelmi szabályokat.

Sőt, a bevezető hatásvizsgálat alapján az Európai Értékpapír-bizottság szakértői csoportjának ülésén (2017. november 10.) a legtöbb tagállami képviselő támogatását fejezte ki az e területet érintő uniós szabályozás iránt (4. alternatíva), és néhány tagállam a nemzeti rendszerek harmonizálására irányuló kezdeményezést javasolt (3. alternatíva).

C. Az előnyben részesített alternatíva hatásai

Melyek az előnyben részesített alternatíva (ha nincs ilyen, akkor a főbb lehetőségek) előnyei?

Az előnyben részesített alternatíva egyszerű és átfogó módszert biztosít a közösségi finanszírozási platformok számára ahhoz, hogy határokon átnyúló műveleteiket egy új uniós címke alatt kiterjessék. A platformok irányítási és átláthatósági követelményeire vonatkozó egységes előírások biztosítékul szolgálnak majd a több tagállamban befektetők számára az olyan problémákkal szembeni megfelelő védelem tekintetében, mint az összeférhetetlenség vagy a csalárd tevékenységek, és biztosítják a finanszírozott projektekről való jobb tájékoztatást. Általánosságban az intézkedés az európai szintű fellépés elmaradásából adódó költségeket legalább 20 milliárd EUR-val csökkentheti, új európai piaci volumenben kifejezve.

Azáltal, hogy különösen az induló vállalkozások és az innovatív kkv-k számára további finanszírozási lehetőségeket biztosít, a kezdeményezés várhatóan pozitív hatással lesz a gazdasági növekedésre, a munkahelyteremtésre és az innovációra is. A kkv-k alkalmazzák jelenleg az európai munkaerő 67 %-át, és az innováció jelentős mozgatórugói. Ugyanakkor a kkv-k számára továbbra is jelentős problémát okoz a finanszírozáshoz jutás. Az Európai Bizottság 2016. évi Innobarométer felmérése megerősíti, hogy a finanszírozáshoz való hozzáférés az egyik fő akadálya a K+F serkentésének és az innovatív termékek vagy szolgáltatások piaci hasznosításának.

Milyen költségekkel jár az előnyben részesített alternatíva (ha nincs ilyen, akkor milyen költségekkel járnak a főbb lehetőségek)?

Az előnyben részesített alternatíva megfelelési költségekkel jár a platformszolgáltatók számára, amelyeket a hatásvizsgálat 3. melléklete részletez, és amelyek attól függően változnak, hogy a szabályozott szervezetet már engedélyezték-e a MiFID alapján, és hogy platformszolgáltatók több országban kérnek vagy kértek-e engedélyt. Magasabbak lesznek a megfelelési költségek, ha a platform tevékenysége jelenleg nem szabályozott, és ha csak egyetlen országban nyújt szolgáltatást vagy kíván szolgáltatást nyújtani. Az előnyben részesített alternatíva a közigazgatások számára is költségeket teremthet. A javaslat némi, a becslések szerint 2,5 millió EUR költségvetési hatással járhat az ESMA számára, amelyet a végrehajtás első teljes évében meg kell osztani az ágazat és az uniós költségvetés között.

Hogyan érinti a fellépés a vállalkozásokat, köztük a kis- és középvállalkozásokat és a mikrovállalkozásokat?

A vállalkozások, kkv-k és mikrovállalkozások a közösségi finanszírozási platformok fő használói. A kezdeményezés ezért biztosítani fogja, hogy a korai szakaszban lévő vállalkozások számára gyakran túl drága

hagyományos finanszírozási megoldások, például a bankhitelek, folyószámlahitelek és hitelkártya-adósság alternatívájaként további finanszírozási források álljanak rendelkezésükre. Mivel a közösségi finanszírozáshoz való hozzáférés átlagos díja jellemzően alacsonyabb, mint a rövidtávú banki finanszírozásé, a kezdeményezés eredményeképp csökkenthetnek is a korai és az első bővítési szakaszban lévő kvv-k finanszírozási költségei.

Jelentős lesz-e a tagállamok költségvetésére és közigazgatására gyakorolt hatás?

Az előnyben részesített alternatíva költségekkel és adminisztratív terhekkel jár az illetékes nemzeti hatóságok és az ESMA számára. E költségek nagyságrendje és eloszlása a közösségi finanszírozási szolgáltatókra vonatkozó pontos követelményektől függ majd, és felügyeleti és nyomkövetési feladatokhoz kapcsolódik. Mindazonáltal a felügyeletet érintő költségek jóval alacsonyabbak lesznek a vonatkozó MiFID-engedélyezésből eredő költségeknél.

Noha nem állnak rendelkezésre konkrét becslések a költségek szintjéről, feltételezhető, hogy a felügyeleti költségek hasonlóak lesznek a nemzeti rendszereknél felmerülőkhöz, amelyek csak a „megbízástovábbítás” tevékenységre terjednek ki. Az ESMA engedélyezési és felügyeleti folyamatba való bevonásától függően az uniós költségvetést is érintik költségekben jelentkező hatások. Feltételezve, hogy az ESMA feladata lesz az európai közösségi finanszírozási szolgáltatók engedélyezése, a becslések szerint körülbelül 500 000 EUR egyszeri költséggel jár majd a kapcsolódó információtechnológiai rendszerek és az engedélyezési folyamatért felelős csapat felállítása.

Lesznek-e egyéb jelentős hatások? Legfeljebb 6 sor

Nincsenek.

D. További lépések

Mikor kerül sor a szakpolitikai fellépés felülvizsgálatára?

A közösségi finanszírozási piac gyorsan nő, az üzleti modellek pedig a gyors technológiai fejlődéssel együtt alakulnak. A szakpolitikai megközelítés relevanciáját ezért a minőségi jogalkotásra irányuló megközelítéssel összhangban rendszeresen ellenőrizni kell, biztosítandó, hogy a fellépés hatálya (befektetés- és hitelnyújtás-alapú közösségi finanszírozású projektek 1 millió EUR-ig) és az intézkedések mértéke mindenkor összhangban legyen a célkitűzésekkel, és ne váljon aránytalanná.